

Občianska iniciatíva **Občania mestu**

adresa: c/o CKO, Kapitulská 13, 974 01 Banská Bystrica
e-mail: info@obcaniamestu.sk
web: www.obcaniamestu.sk
tel./fax: 048-4123880

Váž. pán
Ing. arch. Peter Bouda
predseda
Slovenská komora architektov
Panská ulica 11
811 01 Bratislava

V Banskej Bystrici 30. 11. 2006

Vec: Sťažnosť – žiadosť o vykonanie disciplinárneho opatrenia.

Po preštudovaní etického a disciplinárneho poriadku SKA sa obraciam na Vás ako slobodní občania mesta Banská Bystrica so žiadosťou o riešenie nasledovných problémov :

Dňa 13.04.2006 bolo oznámením Mestského úradu Banská Bystrica zverejnené prerokovanie návrhu urbanistických štúdií Štefánikovo nábrežie, Námestie Slobody I. a Štefánikovo nábrežie II. v Banskej Bystrici. Zverejnené boli tri alternatívy štúdií. Dve alternatívy vypracovali Ing.arch. Erika Gondová autorizovaná architektka a Ing.arch. Ján Kupec, obidvaja pracovníci Útvaru hlavného architekta (ÚHA) mesta Banská Bystrica. Tretiu štúdiu vypracovali Ing.arch. Juraj Kalus autorizovaný architekt, Ing.arch. Marian Šovčík autorizovaný architekt a Ing.arch. Pavol Záriš autorizovaný architekt.

Zároveň bol stanovený termín na podanie pripomienok do 13. mája 2006. Pod tlakom banskobystrickej verejnosti predĺžilo mestské zastupiteľstvo (MsZ) termín na podanie pripomienok uznesením zo dňa 25. apríla č. 533/2006 – MsZ o 30 dní.

Proti obsahu a rozsahu vypracovaných architektonických štúdií občania mesta dôrazne protestovali a stále protestujú. V stanovenej lehote odovzdali niekoľko sto relevantných pripomienok a svoj nesúhlas vyjadrili aj na verejnom prerokovaní štúdií na Mestskom úrade, konaného dňa 30.5.2006 v rámci verejného zhromaždenia obyvateľov, ktoré zvolalo MsZ podľa zákona o obecnom zriadení uznesením č. 533/2006 – MsZ, kde sa zúčastnilo a protestovalo takmer 400 občanov mesta. Viac ako 2000 Banskobystričanov sa zúčastnilo aj akcie živá reťaz, ktorá sa konala priamo v parku pod Pamätníkom SNP dňa 26.6.2006 a bola vyjadrením nesúhlasu s predmetnými štúdiami. S ohľadom na skutočnosť, že sa jedná nielen o verejný, ale aj odborný problém a aby nebolo možné spochybniť názory širokej občianskej verejnosti, dovoľujeme si odčitovať aj pripomienky, ktoré podali banskobystrickí architekti dňa 23.5.2006 (podpísaných 36), z toho väčšina členovia SKA:

Park pod pamätníkom SNP považujeme za významný mestotvorný prvok, ktorý je potrebné zachovať v celom jeho rozsahu, nezmenšovať ho, ale zvyšovať jeho kvalitu a upravovať formou revitalizácie bez zmeny funkcie. Park s monumentom Pamätníka SNP, siluetou historických objektov mestskej pamiatkovej rezervácie a prírodnou scenériou kremnických hôr vytvára jedinečnú panorámu, ktorá sa stala pre mesto charakteristická a mala by ostať nedotknutá. Vnímanie tejto kompozície je založené na otvorenom priestore pred pamätníkom, čo je fundamentálnou myšlienkou. Akýkoľvek zásah do tohto priestoru nezníži len kvalitu

parku, ale bude negatívne vplývať aj na vnímanie hodnôt mestskej pamiatkovej rezervácie.

Žiadame rešpektovať urbanistickú kostru obytnej zóny Triedy SNP, založenú v 50-tych rokoch na základe odborných koncepcií významných slovenských architektov. Obytné prostredie má svoje kvality, ktoré je potrebné uvážlivo zvyšovať a neznižovať. Predložené návrhy riešenia Triedy SNP nerešpektujú založené merítko a ich prípadná realizácia by neprimerane zahustila a preťažila existujúce mestské štruktúry. Orientácia na komerčné záujmy v tomto priestore vysoko prevažuje potreby obyvateľov a je v rozpore s hodnotami, ktoré toto územie poskytuje.

Ako architekti protestujeme proti zámernému a sústavnému obchádzaniu odbornej verejnosti v našom meste. Výsledky a úroveň predložených štúdií potvrdzujú nevyhnutnosť obstarávania závažných koncepcií rozvoja mesta verejnými architektonickými súťažami s garanciou Slovenskej komory architektov, čo plne podporujeme.

Napriek uvedeným skutočnostiam Dôvodová správa z procesu prerokovania a vzneseným pripomienkam k návrhu urbanistických štúdií Štefánikovo nábrežie a Námestie Slobody I. a Štefánikovo nábrežie II, ktorú vypracovali pracovníci ÚHA BB vrátane Ing.arch. Eriky Gondovej v plnom rozsahu neguje vznesené pripomienky občanov mesta, ale aj Vašich kolegov.

Na základe uvedeného sa po konzultáciách s odborníkmi dôvodne domnievame, že Ing.arch. Erika Gondová vedome porušila čl.3, odsek g) etického poriadku SKA, nakoľko sa ako jedna z autorov a zároveň vyhodnocovateľov dostala do zjavného stretu záujmov pri výkone činnosti verejnej správy, čoho dôsledkom je už spomínaná ignorácia pripomienok obyvateľov. Toto správanie je podľa nášho názoru v rozpore s pravidlami SKA a považujeme ho aj za nezlučiteľné s elementárnou slušnosťou a princípmi demokratickej spoločnosti.

V štúdií, ktorú vypracovali Ing.arch. Marian Šovčík, Ing.arch. Juraj Kalus a Ing.arch. Pavol Záriš sú navrhnuté riešenia, ktoré priamo zasahujú do existujúcich bytových domov, ktoré sú vo vlastníctve dotknutých obyvateľov (napr. tzv. 72 bytovka oproti Hotela Lux), čím by zjavne došlo k zhoršeniu životného prostredia ich obyvateľov a priamej ujme na ich majetku. Súčasne konštatujeme, že spomínané objekty sú aj architektonickými dielami a nie je nám známe, že ich autori vyslovili súhlas s takýmito zásahmi.

V diskusii, ktorá prebehla dňa 23.5.2006 v Klube architektov v BB a na ktorej boli prítomní nielen architekti, Ing.arch. Marian Šovčík otvorene vyhlásil, že autorský zákon je prežitok a že je brzdou rozvoja. Považujeme prinajmenšom za podivné, ak autorizovaný architekt „ospravedlňuje“ svoj nekorektný postup takýmto spôsobom.

Zásahy do existujúcich architektúr sú obsiahnuté aj v štúdiách od architektky Gondovej a architekta Kupca.

Preto sa ďalej dôvodne domnievame, že Vaši kolegovia porušili čl. 12, odsek a) **etického poriadku SKA.**

Na základe uvedeného sa obraciame na SKA so žiadosťou, aby v záujme obrany dobrého mena architektov prijala disciplinárne opatrenia voči:

- Ing.arch. Erike Gondovej autorizovanej architektke, zamestnankyne ÚHA Banská Bystrica na plný úväzok (v ročenke SKA 2005 – 2007 uvedená AG ateliér, Krivánska 14, B. Bystrica) za porušenie čl.9 odsek c) a čl.12 odsek a) **disciplinárneho poriadku SKA.** Ing.arch. Erika Gondová nevyužila ani

svoje právo v zmysle zákona 138/1992 Zb. v znení neskorších predpisov §8 odstavec 2, písm. a) (zákon o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch)

- Ing.arch. Jurajovi Kalusovi autorizovanému architektovi v slobodnom povolaní, Kukučínova 18, Banská Bystrica, za porušenie čl.9 odsek c) a čl.12 odsek a) **disciplinárneho poriadku SKA.**
- Ing.arch. Marianovi Šovčíkovi, autorizovanému architektovi v slobodnom povolaní, Kukučínova 18, Banská Bystrica, za porušenie čl.9 odsek c) a čl.12 odsek a) **disciplinárneho poriadku SKA.**
- Ing.arch. Pavlovi Zářišovi autorizovanému architektovi v slobodnom povolaní Jabříkova 126 Tajov, za porušenie čl.12, ods. a) **disciplinárneho poriadku SKA.**

Zároveň sa na Vás obraciam so žiadosťou, aby sa **etický výbor** zaoberal činnosťou Vašich kolegov:

Ing.arch. Eriky Gondovej,
Ing.arch. Mariana Šovčíka,
Ing.arch. Juraja Kalusa,
Ing.arch. Pavla Zářiša,

nakoľko sa nazdávame, že svojou činnosťou porušili čl. 3 odstavec 1 písmeno a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e), čo vyplýva nielen z pripomienok občanov v procese prerokovania, ale aj z pripomienok nezávislej odbornej verejnosti.

Od výboru pre etiku žiadame, aby zaviazal architektku Eriku Gondovú verejnemu ospravedlneniu sa občanom, ktoré bude uverejnené v dennej tlači, prípadne na vývesných tabuliach Mestského úradu, za formuláciu v závere Dôvodovej správy Útvary hlavného architekta, ktorá bola predložená na Mestskom zastupiteľstve 26.9.2006, citát:

„Pokiaľ v budúcnosti do procesu verejného prerokovania územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie budú zasahovať extrémne orientované skupiny z oblasti občianskych aktivít bez zodpovednosti za spôsobené škody, bude ohrozený konštruktívny vývoj mesta a jeho rozvoj.“, nakoľko nás táto formulácia hlboko uráža a je útokom proti demokratickým princípom a našim občianskym právam.

Na záver chceme zdôrazniť, že spomenutí architekti neporušili len pravidlá založené v interných dokumentoch SKA, ale ich konanie je aj v hrubom rozpore so zákonom 138/1992 Zb. § 6, ods. 2). Považujeme preto za dôležité, aby sa čelní predstavitelia SKA v zmysle článku 2, ods. 4, štatútu SKA aktívne zapojili do riešenia vzniknutej situácie, ktorá zjavne ohrozuje verejný záujem v oblasti architektúry a urbanizmu a pomohli nám občanom Banskej Bystrice čeliť nekalému konaniu nielen časti Vašich členov, ale aj lobistickému počínaniu byrokratickej mašinérie vedenia nášho mesta. Veríme, že urobíte všetko preto, aby ste pomohli urobiť nápravu doterajšieho stavu, ktorý vrhá tieň aj na architektov, ktorí si ctia zásady SKA.

Dolupodpísaní občania Banskej Bystrice.

Vid' prílohy – podpisové listiny! (26 hárkov po 19 podpisov, 1 hárok po 20 podpisov, 1 hárok po 12 podpisov, 1 hárok po 7 podpisov, 1 hárok po 4 podpisy, spolu 537 podpisov)